

kreativitás alkotás és építés

**beruházás-tervezési
előadások
Rostás Zoltán**

1

Rostás Zoltán

Az intuíció a kúp csúcsához hasonlít, az
egész kúp pedig az alapjáig szakadatlan
munka.

Az intuíció, amelyet nem támaszt alá
munka,
gyorsan alaktalan ábrándokká
foszlik szét.

***Pavel Alexandrov
orosz matematikus 1912-***

2

Rostás Zoltán

a légi teherszállítmány-kultusz

- **Richard Feynmann hasonlata az óceániai bennszülöttekkel**
- **kreatívak / alkotó szelleműek-e a bennszülöttek?**
- **miért nem szállnak le a gépek? – rész és egész, tartalom és forma**
- **„A majdnem az nem.”**
 - » (Bognár András gépészmérnök, vezérig.)

3

Rostás Zoltán

az alkotóképesség tényezői

- **John P. Guilford**
 - **különböző képességek összessége**
 - **intellektus = emlékezet + gondolkodás**
 - **emlékezet: verbális, vizuális, aditív, stb.**
 - **gondolkodás: kognitív, produktív, értékelő ill. konvergens, divergens**
 - **az alkotóképesség jelei: könnyedség, rugalmasság, eredetiség (Nyünyü)**
 - **egyéb tényezők: vizualitás**

4

Rostás Zoltán

az alkotó folyamat

- **Irving A. Taylor**
- **alkotás: idő, szabadság, tévedések**
- **a kreativitás szintjei:**
 - expresszív – a kifejezés függetlensége
 - produktív – uralom a környezet felett
 - inventív – összefüggések észlelése
 - innovatív – koncepcióalkotás
 - emergentív – átfogó ismeretek, újdonság
- **a kreativitás gyakorlása:**
 - kommunikáció
 - strukturális gondolkodás, összefüggések
 - az alkotóképesség megértése és átélése

5

Rostás Zoltán

a kreativitás lélektana

- **XVI.sz. – az alkotó elválasztása a mesterembertől a tehetség nevében – a herceg díjáért (Villon) és az udvarhölgyek szép pillantásáért**
- **Dali és az Scientific American – a hiperkocka a „Keresztre feszítés”-en**
- **pszichoanalitikus ~ értelmezés:**
 - Freud: a lelki dráma fontossága
 - Leuner: a tudattalan elsodlegessége
 - szublimáció: az agresszív Michelangelo veri a követ
 - tárgyak és személyek pótlása, teremtése – a Teremto
 - stb...
- **sokfajta egyéb magyarázat**

Rostás Zoltán

egy kreativitás-modell

- **ábra: Leonardo körbe rajzolt férfialakja – aki most legyen no és tengelyesen szimmetrikus**
- **a modell részei:**
 - belső motiváció és külső készítés (karok)
 - tudás és tapasztalat megszerzése (lábak)
 - a gondolkodás (kreativitás, agymosás) és a kommunikáció képessége (törzs)
 - eredményre és jobbításra való törekvés (fej)
- **példák: reklám, grafiti, sziget- és hídcsomagolás és ... épület?**

7

Rostás Zoltán

a kreativitásról szól-e az építészet?

- **jó lenne, de...**
 - túl sok pénz, túl nagy presztizs, túl sok politika
 - túl sok alkotó-jelölt – és kevés nagy megbízás
 - kis struktúrák (muhelyek) – nagy feladatok
- **nem csak kreativitás kell- sok minden más tulajdonság is – verseny van!**
- **próba: a nok helyzete egy kulturális jelenségben... a magyar építész-asszonyok márványcsarnoka még üres – miért?**

8

Rostás Zoltán

vigasz és magyarázat hölgyeknek (Stokes) szerint

- **a kreativitás alapja a libidó első tárgyának, a női mellnek az újraalkotása**
- **(nyilván ez nem annyira vonzó motiváció az építészek számára)**

9

Rostás Zoltán

a megnevezés pontossága

- **fogalom és definíciója:**
 - **építész, építóművész, építészmérnök**
- **ráció és emóció, tartalom és forma, intuíció és rendezett gondolkodás – felesleges szétválasztani, együtt kell tudni kezelni őket**
- **építészmérnök = építész + mérnök !**
- **építészmérnök = ÉPÍTÉSZ – (mérnök)?**

10

Rostás Zoltán

A stílus első szabálya, hogy legyen
valami mondanivalód.

...

Az igazi siker titka, hogy a feladatba
bele kell vetni egész egyéniségünket.

Pólya György
magyar matematikus (1887-1985)